

Uchwała nr 109/2003
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z 10 grudnia 2003 roku

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały nr XIV/93/2003 Rady Gminy w Żórawinie z dnia 2 grudnia 2003 r. w sprawie określenia wysokości opłaty administracyjnej za czynności urzędowe, nieobjęte przepisami o opłacie skarbowej

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu uchwała, co następuje:

§ 1.

Stwierdza się nieważność pkt. 3 § 1 uchwały nr XIV/93/2003 Rady Gminy w Żórawinie z dnia 2 grudnia 2003 r. w sprawie określenia wysokości opłaty administracyjnej za czynności urzędowe, nieobjęte przepisami o opłacie skarbowej z powodu istotnego naruszenia art. 18 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 84 ze zm.) oraz pkt. 4, 5 i 6 § 1 z powodu naruszenia art. 1 ust. 1, art. 2 w związku z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198).

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Uchwała nr XIV/93/2003 Rady Gminy w Żórawinie z dnia 2 grudnia 2003 r. w sprawie określenia wysokości opłaty administracyjnej za czynności urzędowe, nieobjęte przepisami o opłacie skarbowej wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w dniu 4 grudnia 2003 r.

Przedmiotową uchwałą w pkt. 3 § 1 przyjęto następującą regulację: „*wprowadza się na terenie gminy Żórawina opłatę administracyjną za następujące czynności urzędowe: 3) za wydanie postanowienia w sprawie zaopiniowania wstępnego projektu podziału nieruchomości pod kątem zgodności proponowanego podziału z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – 40 zł*”.

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych rada gminy może wprowadzić opłatę administracyjną za czynności urzędowe wykonywane przez podległe jej organy, jeżeli czynności te nie są objęte przepisami o opłacie skarbowej. Przepis ten stanowi wyłączną podstawę dla ustanawiania opłat administracyjnych i jego zakres przesądza o zakresie możliwości wprowadzenia takiej opłaty. Ustalając ten zakres, w każdym wypadku należy zbadać, czy dana czynność jest czynnością urzędową w rozumieniu art. 18, a jeżeli tak, to czy czynność ta jest lub nie jest objęta przepisami o opłacie skarbowej. Decydujące w tej mierze jest to, czy chodzi o czynność, za której wykonanie można obciążyć opłatą obywatela. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt. 1 lit. g ustawy z dnia 9 września 2000 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 86, poz. 960 ze zm.), który stanowi, iż opłacie skarbowej nie podlegają podania i załączniki do podań, czynności urzędowe, zezwolenia (...), załatwianych na podstawie przepisów o gospodarce nieruchomościami. Wprowadzona opłata administracyjna określona w pkt. 3 § 1 wynika z obowiązku jaki ustawodawca nałożył na wójta gminy art. 93 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. Nr 46, poz. 543 ze zm.). W związku z powyższym należy stwierdzić, iż czynność powyższa nie może być zaliczona do mieszczących się w delegacji ustawowej art. 18 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Zwrócić należy również uwagę na wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 26 września 2000 r. S.A./Bk 402/00 (opublikowany w zbiorze programu LEX), w którym to Sąd wywiódł, iż zwolnienie przez ustawodawcę niektórych czynności urzędowych z opłaty skarbowej nie zmienia kwalifikacji, że są to czynności "objęte przepisami o opłacie skarbowej". Dlatego też czynności takie nie mogą być obciążone opłatą administracyjną, wprowadzoną przez radę gminy na podstawie art. 18 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Natomiast § 1 pkt. 4, 5 i 6 uchwały Rada Gminy przyjęła stawki opłaty administracyjnej:

- „4) za wyszukanie informacji nie dotyczącej dokumentów organów statutowych gminy – od każdej strony formatu A4 - 10 zł,
- 5) za sporządzenie kopii dokumentów w formacie A4 - od każdej strony formatu A4 - 5 zł,
- 6) za sporządzenie kopii dokumentów w formacie A3 – od każdej strony formatu A3 – 7 zł”.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do okoliczności czy są to czynności urzędowe, za które może zostać ustanowiona opłata administracyjna. Jak podnosi się w orzecznictwie NSA m.in. w uzasadnieniu do wyroku z dnia 8.10.1993 r. sygn. akt I S.A. 1681/92, przymiotu czynności urzędowej, w rozumieniu cytowanego tu przepisu art. 18 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, nie nabierze wykonana przez organ gminy czynność, która nie jest wymagana przepisem prawa bądź nie należy do zadań organu, a tym bardziej gdy określona czynność ze swej istoty polega na jej wykonaniu przez pracownika urzędu (np. dokonanie wyszukania określonych dokumentów lub skopiowania ich w określonym formacie A 3 lub A 4). Jak wynika z powyższego orzeczenia, czynności tych nie można zaliczyć do czynności urzędowych a zaliczyć je należy do czynności materialno-technicznych, związanych z funkcjonowaniem organów administracji publicznej. Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, iż przyjęta regulacja w istotny sposób narusza postanowienia ustawy o dostępie do informacji publicznej. Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, każda informacja o sprawach publicznych stanowi informację publiczną w rozumieniu ustawy i podlega udostępnieniu na zasadach i w trybie określonych w niniejszej ustawie. Również zgodnie z art. 2 każdemu przysługuje, z zastrzeżeniem art. 5, prawo dostępu do informacji publicznej, zwane dalej "prawem do informacji publicznej". Od osoby wykonującej prawo do informacji publicznej nie wolno żądać wykazania interesu prawnego lub faktycznego. Katalog przykładowy informacji publicznej wynika z art. 6 ustawy, który m.in. zalicza do nich treść aktów stosowania prawa. Ustawa co do zasady wprowadza nieodpłatne udostępnienie informacji publicznej. Niemniej zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy, jeżeli w wyniku udostępnienia informacji publicznej na wniosek, o którym mowa w art. 10 ust. 1, podmiot obowiązany do udostępnienia ma ponieść dodatkowe koszty związane ze wskazanym we wniosku sposobem udostępnienia lub koniecznością przekształcenia informacji w formę wskazaną we wniosku, podmiot ten może pobrać od wnioskodawcy opłatę w wysokości odpowiadającej tym kosztom. W związku z powyższym dokonywanie kopii dokumentacji urzędowej, jak również wyszukiwanie takiej dokumentacji nie może być obciążone opłatą administracyjną, o której stanowi art. 18 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Biorąc powyższe pod uwagę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Radzie Gminy w Żórawinie przysługuje skarga, którą wnosi się bezpośrednio do Naczelnego Sądu Administracyjnego – Ośrodek Zamiejskowy we Wrocławiu w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszej uchwały.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

/ - / dr Bogdan Cybulski